MMI
MANNING MEDIA INTERNATIONAL

MMI est votre ressource en ligne pour apprendre des langues étrangères. Son approche unique vous permettra d'acquérir des compétences rapidement.

Kant-en-klare Chinese grammatica

Les 46

Fēijī piào ràng wǒ diū le. — **Het vliegticket werd door mij kwijtgeraakt.**

GRAMMATICA

46.1 **de lijdende vorm**

De Chinese lijdende vorm wordt doorgaans geassocieerd met tegenslag of slecht nieuws of met gevallen waarin iets misloopt. De voorzetsels ***bèi***, ***jiào*** en ***ràng*** betekenen allemaal "door", en zij duiden de agens aan in de lijdende vorm. Een lijdende vorm wordt als volgt gevormd: *subject* + ***bèi/jiào/ràng*** + *agens* + *werkwoord.* ***Jiào*** en ***ràng*** worden doorgaans gebruikt in de spreektaal.

Nǐ de chē bèi tā tōuzǒu le.	Jouw auto werd door hem gestolen.
Wǒ dìdi jiào biéde háizi cháoxiào le.	Mijn broertje werd geplaagd door andere kinderen.
Fēijī piào ràng wǒ diū le.	Het vliegticket werd door mij kwijtgeraakt.

Het woord ***gěi*** wordt soms vóór het werkwoord geplaatst. Het duidt in dit geval aan dat het werkwoord in de lijdende vorm staat, zelfs wanneer de voorzetsels die de lijdende vorm aanduiden, namelijk ***bèi***, ***jiào*** en ***ràng*** niet in de zin voorkomen.

Nà běn zázhì bèi Wáng xiānsheng gěi jiè zǒu le.	Dat tijdschrift werd geleend door meneer Wang.
Nà ge huàirén gěi zhuāzhù le.	Die slechte persoon werd gearresteerd.

In een lijdende zin is de agens niet noodzakelijkerwijs een levend wezen. Het kan ook een levenloos voorwerp zijn, een kracht of een situatie. Wanneer de aanduider van de lijdende vorm ***bèi*** is, is een agens optioneel. Wanneer deze aanduider ***jiào*** of ***ràng*** is, is een agens verplicht.

Tā bèi chèzhí le.	Hij werd ontslagen.

46.2 **ontkenning met de lijdende vorm**

De ontkenning van een lijdende vorm wordt doorgaans gevormd met ***méi yǒu*** of ***méi***, die altijd vóór ***bèi***, ***jiào*** en ***ràng*** komen te staan en nooit voor het werkwoord.

Wǒ de chē méi yǒu bèi jǐngchá tuōzǒu.	Mijn auto werd niet door de politieagent weggetakeld.
Nǐ de zhǔzhāng méi yǒu bèi jiē shòu.	Jouw voorstel werd niet geaccepteerd.

VOCABULAIRE

bèi	door
biérén	andere mensen
cháguǎn	theehuis
cháoxiào	bespotten
chèzhí	ontslaan
diū	verliezen
fāxiàn	ontdekken
huàirén	slecht persoon
jiào	door
jiàoshì	klaslokaal
jiē shòu	accepteren
jǐngchá	politieagent
kǎn	snijden
mìmì	geheim
piàn	bedriegen
pīpíng	bekritizeren
qīfu	pesten
ràng	door
shā	doden
shāo	branden
shù	boom
tī	schoppen
tōuzǒu	stelen
tuōzǒu	wegtakelen
zhǎngguì	winkelhouder
zhèngfǔ	regering, overheid
zhuāzhù	arresteren
zhǔzhāng	voorstel

46.3 **het gebruik van modale hulpwerkwoorden in de lijdende vorm**

Modale hulpwerkwoorden komen vóór de aanduider van de lijdende vorm te staan.

Diànnǎo huì bèi rén tōuzǒu .	De computer is waarschijnlijk door iemand gestolen.
Wǒmen de wèntí bú yào bèi biérén zhīdao.	Ons probleem mag niet door andere mensen 'geweten worden'.

46.4 **het gebruik van de lijdende vorm**

De lijdende vorm wordt gebruikt om tegenslag aan te duiden.

Tāmen de jiàoshì bèi huǒ shāo le.	De school werd afgebrand door het vuur.

De lijdende vorm wordt gebruikt om verrassing aan te duiden.

Zhèngfǔ de mìmì bèi wǒmen fāxiàn le.	Het geheim van de overheid werd door ons ontdekt.

De lijdende vorm wordt gebruikt om de nadruk te leggen op het zelfstandig naamwoord in plaats van op de agens.

Nàr de shù dōu bèi rén kǎn le.	De bomen daar werden allemaal door de mensen omgekapt.

Echter, wanneer er géén sprake is van tegenslag wordt een andere constructie gebruikt dan de lijdende vorm om de nadruk te leggen op het zelfstandig naamwoord.

Zhè běn shū shì wǒ péngyou xiě de. (niet*: Zhè běn shū bèi wǒ pengyou xiě le.)*	Dit boek werd geschreven door mijn vriend.

De lijdende vorm wordt gebruikt om een handeling te beschrijven wanneer de agens onbekend is.

Shàng ge xīngqī yínháng bèi qiǎng le.	De bank werd vorige week beroofd.

De lijdende vorm wordt gebruikt zodat de agens niet hoeft te worden vermeld.

Wǒ bèi piàn le.	Ik werd bedrogen.

De lijdende vorm wordt gebruikt om een verbod of waarschuwing aan te duiden.

Bié bèi biérén piàn le.	Word niet bedrogen door andere mensen.

46.5 **het zelfstandig object**

Het thema van een zin van het type thema+commentaar kunnen als *zelfstanding object* worden genoemd. In dergelijke zinnen is het thema meestal levenloos, dus bestaat er geen onduidelijkheid wat betreft de relatie tussen het thema en het werkwoord. In onderstaand voorbeeld is het niet mogelijk dat de brief de handeling verrichtte. Toch is de brief grammaticaal gezien het object:

Xìn xiěwán le.	De brief is geschreven geworden. (*letterlijk*: De brief schreef af.)

OEFENINGEN

46.1 Vertaal naar het Chinees.

1. Hij werd bekritizeerd door de manager.
2. Hij werd door iemand geslagen.
3. Is het waarschijnlijk dat de pc door iemand is gestolen?
4. Laat je vrienden je niet bedriegen.
5. Hij werd door de school ontslagen.
6. Jij werd door wie geschopt?
7. Ik werd door hem geschopt.
8. Door wie werd mijn vaas gebroken?
9. De uitbater van het theehuis werd vermoord door een schurk.
10. Hij werd door iemand gepest.

ANTWOORDEN OP DE OEFENINGEN

1. Nǐ de xīn chē shì shénme shíhòu mǎi de?
2. Wǒ bú shì lái jiè qián de.
3. Nǐ zài Běijīng chūshēng de ma?
4. Zhè zhāng piào shì tā mǎi de.
5. Wǒ shì gēn péngyou yìqǐ lái de.
6. Tā bǎ liànxí zuòwán le.
7. Tā bǎ zìxíngchē xiūhǎo le.
8. Wǒ bǎ zhè jiàn shì wàng le.
9. Tā bǎ nàr de qíngkuàng gàosu wǒ.
10. Tā bǎ měi ge zì dōu xiěcuò le.